

8. Becavar D (ed.) 1997: The family, Spirituality and Social work Journal of Family Social Work Vol 2, No. 4.
9. Burke R. J. 1982: Personality, Self-image and situational characteristics of effective helpers in work settings. The journal of Psychology, Vol. 112, 213.
10. Namita Rangnathan Toolika Wadhwa: Guidance and counseling for children and Adolescents in schools, Sage Publication India Pvt. Ltd.
11. R. Vance Peary, 2010, Socio Dynamic Counseling Taos Institute Publications, www.taosinstitute.net
12. Mathew, Grace. 1992. An introduction to social case work. TISS Bombay.
13. Hamilton, G. 1951. Theory and practice of social case work. New York: Columbia University Press.
14. Konaika, Gisela. 1972. Social group work a helping process. Second edition. New Jersey: Prentice Hall.
15. Gongrade K.D. 2001. Working with community at the Grass root level: Strategies and programmes. New Delhi: Radha Publishers.
16. Feldman, R.S. 1997. Understanding Psychology, 4th Edition. New Delhi: MacGraw Hill Publishing Co. Ltd.
17. धारवाडकर व भालेराव, २०१७, भारतीय समाज : समकालीन समस्या, महाराष्ट्र : रूद्रानी पब्लिशिंग हाऊस.
18. भिसे, रामचंद्र. २०१३. भारतीय समाज एवं महिला सक्षमीकरण. लातूर : विकास प्रकाशन.
19. साळीवकर, संजय. २०१५. समाजकार्याच्या प्रत्यक्ष स्वरूपाच्या पद्धती. नागपूर : मंगेश प्रकाशन.
20. टेभूर्णीकर—जोशी, अंजली. २०१९. सामाजिक समुपदेशन. औरंगाबाद : विद्या बुक्स पब्लिशर्स.

B.A. Third Year SOCIOLOGY – CBCS Pattern Syllabus

Semester VIth

DSE – B : Indian Social Reformer - II

(With Effect From June 2021)

Credits: 03

Lecture: 55

Marks: 75

Outline:

Social Reformer has made contribution in social reforms. Therefore, we have to understand contribution of social reformers in the context of time and space. To understand the contribution of social reformer is sociologically significant. Social reformers played very important role in the contemporary society. They mobilize local people. Motivated them against the social ills and problems. They organize social institutions, social groups and social associations to bring out social changes in the lives of the common people. Thus, to understand contribution of social reform is sociologically important and motivate students for the course of social reforms. This paper has importance to understand the contribution of social reforms in their contemporary era which help to make student able to follow the thoughts of reformers in their life.

Objectives:

This course will help students to introduce the contribution of social reforms, who had done lot of work for the cause of social reforms. Knowing their contribution would motivate students for the course of social reforms. Thus, the basic objective of this course is to introduce the noble works, thoughts and contribution of these social reformers to the students. Thus, this course has aim to inculcate the philosophy and thought of Chatrapati Shivaji Maharaj, Mahatma Jyotirao Phule, Rajasrshi Shahu Maharaj and Dr. Babasaheb Ambedkar on the minds of students. This course has objective to disseminate and spread the philosophy and thoughts of these reformers in the contemporary era. Thus, the major aim and objective of this course is to motivate students and make them able to follow these thoughts in their life.

Utility:

This course has multiple utilities. This course will help students to introduce the philosophy, thoughts, views and works of social reformer of India. This course has aim to orient the students of sociology towards the contribution of modern social reformers of India who spent their entire life for the cause of social reforms. This course would help to enlighten the understanding the importance of the thoughts of social reformers to understand the contemporary social ills, issues, problems and challenges. Thus, this course has sociologically relevance to inculcate these ideas & thoughts of the reformers in the minds of the young students and make them thought for the cause of social reformers. The teaching and reading of the thoughts and ideas of reformers contributed on building up the capacities

of the young generation of the country. Therefore, this course has still relevance to follow these thoughts of reformers to bring out social reforms in the contemporary society.

	Lecture	/	Marks
Chapter 01 Social Reform	11		15
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Meaning & Nature of Social Reform 2. Role of Social Reformers in Social Reform 3. Significance of Social Reform 		
Chapter 02 Chhatrapati Shivaji Maharaj	11		15
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biography of Chhatrapati Shivaji Maharaj 2. Chhatrapati Shivaji Maharaj's Policy of Social Justice 3. Chhatrapati Shivaji Maharaj' Thoughts on Secularism 		
Chapter 03 Mahatma Jyotirao Phule	11		15
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biography of Mahatma Jyotirao Phule 2. Mahatma Phule's Contribution of Farmers 3. Mahatma Phule's Contribution of Education 		
Chapter 04 Rajarshi Shahu Maharaj	11		15
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biography of Rajarshi Shahu Maharaj 2. Rajarshi Shahu Maharaj's Views on Reservation Policy 3. Rajarshi Shahu Maharaj's Contribution of Women Empowerment 		
Chapter 05 Dr. Babasaheb Ambedkar	11		15
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Biography of Dr. Babasaheb Ambedkar 2. Dr. Babasaheb Ambedkar as a Sociologist 3. Dr. Babasaheb Ambedkar's Thoughts on Labour Welfare 		

Books Recommended:

१. Honda, Cyrus M. and Parab, Nitin. 1st Jan. 2013. Leadership Learning form Chhatrapati Shivaji Maharaj. Paperback Wikipedia.
२. Sen, Surendranath. 1993. Administrative System of the Marathas. Calcutta: University of Calcutta.
३. Sangave, Vilas. 1997. Rajarshi Shahu Chhatrapati Papers. Volume: VII (1914-1917 A.D.) Kolhapur: Shahu Research Center, Shivaji University.
४. Dr. B. R. Ambedkar, Writing and Speeches, Vol.-13, 1993. Govt. of Maharashtra Publication.

५. Dr. B. R. Ambedkar, Writing and Speeches, Vol.-15, 2008. Govt. of Maharashtra Publication.
६. Dr. B. R. Ambedkar, Writing and Speeches, Vol.-17, 2003. Govt. of Maharashtra Publication.
७. Dr. B. R. Ambedkar, Writing and Speeches, Vol.-9, 1990. Govt. of Maharashtra Publication.
८. Dr. B. R. Ambedkar, Writing and Speeches, Vol.-3, 2008. Govt. of Maharashtra Publication.
९. Dr. B. R. Ambedkar, Writing and Speeches, Vol.-12, 1993. Govt. of Maharashtra Publication.
१०. Dr. Ambedkar and Mahar Movement. Eleanor Zelliott (Unpublished)
११. Dr. Ambedkar on Poona Pact. Bhimpatrika. Jullundur.
१२. Keer. Dhananjay. 1971. Dr. Ambedkar – Life and Mission Bombay: Popular
१३. Source Material on Dr. Ambedkar and the Movement of Untouchables, Vol.-1. 1982. Bombay: Govt. of Maharashtra Publication.
१४. Das, Bhagwan. 1969. Thus Spoke Ambedkar. Vol.-1, Jullundur.
१५. फडके, य. दि. (संपा.) १९९१. महात्मा फुले समग्र वाङ्मय. मुंबई: महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
१६. किर, धनंजय, १९६८, महात्मा जोतिरावप फुले, मुंबई : पॉप्युलर प्रकाशन.
१७. पी. बी. साळुंके (संपा), जुलै १९८२, महात्मा फुले गौरव ग्रंथ, महाराष्ट्र राज्य शिक्षण विभाग मंत्रालय, मुंबई.
१८. किर, धनंजय, १९९१, राजर्षी शाहू छत्रपती एक समाजक्रांतिकारक राजा. मुंबई: पॉप्युलर प्रकाशन.
१९. महात्मा फुले वाङ्मय, १९९१, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, द्वितीय आवृत्ती.
२०. खैरमोडे, चांगदेव. १९९६. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकराचे चरित्र, पुणे : सुगावा प्रकाशन.
२१. फडके, य. दि., १ जून १९७९, व्यक्ती आणि विचार, पुणे : श्री विद्या प्रकाशन, शनिवार पेठ.
२२. पवार, जयसिंगराव, २००१, राजर्षी शाहू स्मारक ग्रंथ, कोल्हापूर: महाराष्ट्र इतिहास प्रबोधनी.
२३. कांबळे, नारायण (संपा), २०११, राजर्षी शाहू छत्रपती : नव्या दिशा नवे चिंतन, औरंगाबाद : चिन्मय प्रकाशन.

२४. पवार, जयसिंगराव, २०१२, राजर्षी शाहू छत्रपती जीवन व कार्य, कोल्हापूर : महाराष्ट्र इतिहास प्रबोधनी.
२५. कांबळे, नारायण व इतर (संपा), २००८, आरक्षण सत्य व विपर्यास, औरंगाबाद : चिन्मय प्रकाशन
२६. भिसे, रामचंद्र. २०१८, राजर्षी शाहू, परभणी : न्यु पब्लिकेशन.
२७. जाधव, रमेश (संपा), २०१६, राजर्षी शाहू गौरव ग्रंथ. सुधारित तिसरी आवृत्ती. मुंबई : महाराष्ट्र राज्य शिक्षण विभाग सचिवालय.
२८. साळुंखे, पी. बी. व इतर (संपा), १९९१, महात्मा फुले गौरव ग्रंथ, खंड पहिला. मुंबई : म. जोतिराव फुले चरित्र साधने प्रकाशन समिती.
२९. भगत, रा. तु. २००३. शिक्षण महर्षी शाहू महाराज, पुणे : सिद्धराज प्रकाशन
३०. किर, धनंजय, १९७०, प्रेषित राजर्षी शाहू छत्रपती. कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठ शाहू स्मारक व्याख्यानमाला.
३१. लुलेकर, प्रल्हाद. २०१६. अनंत पैलुंचा सामाजिक योद्धा. पुणे : सायन पब्लिकेशन प्रा. लि.
३२. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर लेखन आणि भाषणे. खंड १८.
३३. आगलावे, प्रदीप. १९९७. समाजशास्त्रज्ञ डॉ. आंबेडकर. नागपूर : श्री साईनाथ प्रकाशन.
३४. थोरात, सुखदेव. २०१०. बाबासाहेब आंबेडकर : नियोजन, जल व विद्युत विकास : भूमिका व योगदान. पुणे : सुगावा प्रकाशन.
३५. पवार, दया. (संपा.) २००६. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर गौरव ग्रंथ. मुंबई : महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ.
३६. कांबळे, नारायण. २०१७, म. फुल्यांची धर्मचिकित्सा. औरंगाबाद : चिन्मय प्रकाशन.
३७. भद्रशेटे, सुनंदा व इतर. २०१४. सामाजशास्त्रीय विचारवंत, लातूर: अरुणा प्रकाशन.
३८. पवार, जयसिंगराव, २०११. छत्रपती शिवाजी महाराज स्मृती ग्रंथ. पुणे : महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निर्मिती व अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ.
३९. केळुसकर, कृष्णराव अर्जुनराव २०२१. छत्रपती शिवाजी महाराज. औरंगाबाद : साकेत प्रकाशन.
४०. खोले, विकास. आज्ञापत्र. मुंबई : लोकवाङ्मय ग्रह.
४१. मोरखंडीकर, रा. शा. १९७६. प्राचीन भारतीय राजनीती. औरंगाबाद : विद्यापीठ ग्रंथ निर्मिती मंडळ.
४२. जखोटीया, गिरीश. २०१६. छत्रपती शिवाजी महाराज व्यवस्थापन गुरू आणि व्युहरचनाकार. औरंगाबाद : साकेत प्रकाशन प्रा. लि.